

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 153/19
Luxemburg, 11 decembrie 2019

Concluziile avocatului general în cauza C-457/18
Republica Slovenia/Republica Croația

Potrivit avocatului general Pikamäe, Curtea de Justiție a Uniunii Europene nu este competentă să se pronunțe asupra unui diferend frontalier cu caracter internațional care nu ține de dreptul Uniunii

Neîndeplinirile unor obligații prevăzute de dreptul Uniunii, imputate Republicii Croația de către Republica Slovenia, prezintă un caracter accesoriu în raport cu chestiunea determinării frontierei dintre cele două state, care ține de dreptul internațional public

Republica Slovenia și Republica Croația au devenit state membre ale Uniunii Europene la 1 mai 2004 și, respectiv, la 1 iulie 2013.

Printre condițiile politice ale aderării Croației la Uniune figura printre altele soluționarea diferendului frontalier cu Slovenia. Astfel, în luna noiembrie 2009, prin semnarea unui acord de arbitraj, cele două state în cauză s-au angajat să supună acest diferend deciziei unui tribunal de arbitraj internațional constituit în acest scop. La momentul semnării tratatului de aderare a Croației în anul 2011, acordul de arbitraj era încheiat, dar procedura de arbitraj nu începuse încă.

Tribunalul arbitral a fost instituit în cursul anului 2012. În fața tribunalului arbitral, procedura scrisă a început în luna februarie 2013, iar ședința de audiere a pledoariilor a fost organizată în luna iunie 2014. Cu toate acestea, în cursul procedurii de arbitraj, ca urmare a unei proceduri *ex parte* între arbitrul numit de Republica Slovenia și agentul acestui stat, Croația a solicitat, mai întâi, tribunalului arbitral suspendarea acestei proceduri și, ulterior, a comunicat Sloveniei și tribunalului decizia sa de a denunța acordul de arbitraj. Croația nu a mai participat la procedura de arbitraj. După modificarea compunerii sale, tribunalul arbitral și-a continuat lucrările și a pronunțat, la 29 iunie 2017, o decizie de arbitraj având ca obiect delimitarea frontierelor terestră și maritimă a celor două state în cauză.

Întrucât Croația a contestat decizia de arbitraj și a refuzat să se supună acesteia, Slovenia a inițiat o procedură în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în conformitate cu articolul 259 TFUE. Slovenia a sesizat mai întâi Comisia, iar apoi, în lipsa unui aviz motivat din partea acesteia, Curtea de Justiție.

Slovenia consideră în special că, prin încălcarea angajamentului asumat în cursul procesului de aderare la Uniune de a respecta decizia de arbitraj care urma să fie pronunțată, frontiera determinată prin aceasta, precum și celelalte obligații ce rezultau din această decizie, Croația refuză să respecte valoarea statului de drept, precum și principiile cooperării loiale și *res iudicata*. Slovenia apreciază de asemenea că Croația o împiedică să își exercite pe deplin suveranitatea asupra întregului său teritoriu terestru și maritim. Astfel, acest stat ar încălca obligația de cooperare loială și ar pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii. În sfârșit, Slovenia susține că Croația o împiedică să aplice dreptul derivat al Uniunii, în special în domeniul politicii comune în domeniul pescuitului, al controlului frontierelor și al amenajării spațiului maritim. Croația, în schimb, consideră că Curtea de Justiție nu este competentă să se pronunțe cu privire la această cauză și că, în orice caz, acțiunea formulată de Slovenia este inadmisibilă.

Curtea de Justiție a decis să examineze chestiunea competenței sale și pe cea a admisibilității acestei acțiuni, în mod separat, înainte de a se pronunța, dacă este cazul, cu privire la fondul cauzei.

Prin intermediul concluziilor sale de azi, **avocatul general Priit Pikamäe propune Curții să se declare incompetentă să examineze acțiunea formulată de Slovenia.**

Mai întâi, avocatul general amintește că acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor urmărește constatarea și încetarea comportamentului unui stat membru care încalcă dreptul Uniunii. Astfel, acesta consideră că trebuie să se examineze raportul dintre acordul de arbitraj și decizia de arbitraj în cauză cu dreptul Uniunii și să se verifice dacă Uniunea este obligată să le respecte.

În această privință, el precizează că Uniunea este obligată să respecte dreptul internațional în cazuri bine stabilite, și anume acordurile internaționale pe care Uniunea le-a încheiat în temeiul dispozițiilor tratatelor, cele pentru care își asumă competențele exercitate anterior de statele membre și normele cutumiare de drept internațional atunci când Uniunea își exercită competențele. Acordurile internaționale care nu se încadrează în aceste cazuri nu constituie acte ale Uniunii și nici nu sunt obligatorii pentru aceasta. Invocând jurisprudența Curții de Justiție, avocatul general amintește că domeniul de aplicare teritorial al tratatelor corespunde unei date obiective predeterminate de statele membre și i se impune Uniunii. În consecință, el este de părere că **delimitarea teritoriului național nu intră în domeniul de competență al Uniunii și, prin urmare, nici în cel al Curții de Justiție.**

Avocatul general examinează, în continuare, cererile Sloveniei. În ceea ce privește raportul dintre, pe de o parte, acordul de arbitraj și decizia de arbitraj și, pe de altă parte, dreptul Uniunii, el constată că acesta nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele citate în care Uniunea este obligată să respecte dreptul internațional.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a valorii statului de drept și a principiului cooperării loiale, avocatul general consideră că aceste problematici nu prezintă decât un caracter accesoriu în raport cu chestiunea delimitării frontierelor terestră și maritimă a celor state membre în cauză și că, în consecință, Curtea nu este competentă să examineze aceste motive. În plus, avocatul general afirmă că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, principiul cooperării loiale constituie un temei de obligații autonom care decurge din tratatele Uniunii. Or, comportamentul imputat nu se încadrează în niciuna dintre aceste două ipoteze.

În ceea ce privește preținsele încălcări ale obligațiilor ce rezultă din politica comună în domeniul pescuitului, al controlului frontierelor și al amenajării spațiului maritim, avocatul general observă că Slovenia se întemeiază pe premisa potrivit căreia frontiera ar fi determinată prin sentința de arbitraj. Or, el subliniază că această decizie nu a fost pusă în aplicare în relațiile dintre cele două state în cauză și conchide că, din punctul de vedere al dreptului Uniunii, frontiera dintre cele două state membre nu a fost stabilită. Avocatul general deduce de aici că Slovenia încearcă astfel în mod implicit să determine executarea deciziei de arbitraj, ceea ce nu intră în domeniul competențelor Uniunii.

Avocatul general conchide **că preținsele încălcări ale dreptului uniunii prezintă un caracter accesoriu în raport cu chestiunea determinării frontierei dintre Croația și Slovenia. Or, o astfel de determinare constituie, prin însăși esența sa, o chestiune care ține de dreptul internațional public, pentru care Curtea nu are competență.**

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua lecturii.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106